

สวค. 3/296	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ 18 ส.ย. 2552	5083
เวลา 16.00 น.	18 ส.ย. 2552 1445

ที่ กต ๑๒๐๔/ ๗๕๖

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๖๘ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคระหว่าง
สหภาพยุโรป-อาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการหารือระดับ
ภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยคณะกรรมการธิการยุโรปได้จัดทำร่างความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน
โครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน (Regional EC-ASEAN Dialogue
Instrument: READI) ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับขั้นตอน เงื่อนไข และรายละเอียดการให้ความช่วยเหลือ
ทางการเงินของประชาคมยุโรปที่ให้แก่อาเซียน ซึ่งฝ่ายคณะกรรมการธิการยุโรปได้ยกร่างและเสนอให้
ประเทศสมาชิกอาเซียนพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว โดยกำหนดให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนาม
ในร่างความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินดังกล่าวในนามของอาเซียน ดังความละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เกี่ยวกับเรื่องนี้ กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. ความเป็นมาของโครงการ

ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนสหภาพยุโรป ครั้งที่ ๑๕ ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศ
อินโดนีเซีย เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้รับรองโครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคระหว่าง
สหภาพยุโรป-อาเซียนในหลักการ เพื่อส่งเสริมและขยายความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่าง
สหภาพยุโรปและอาเซียนในด้านที่ไม่เกี่ยวกับการค้า ซึ่งประกอบด้วย ด้านสังคมสารสนเทศ
(information society) สุขภาพสัตว์ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โรคติดต่อ คมนาคม
เหมืองแร่ และด้านพลังงาน เป็นต้น ต่อมาในปี ๒๕๕๑ ประชาคมยุโรปได้จัดส่งคณะประเมิน
โครงการมายังอาเซียนเพื่อจัดเก็บข้อมูล และยกร่างรายละเอียดโครงการกลไกการหารือระดับ
ภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน โดยมีวงเงินงบประมาณ ๔ ล้านยูโร และตั้งเป้าหมายว่าจะ
สามารถเริ่มดำเนินโครงการได้ภายในปี ๒๕๕๒

๒. วัตถุประสงค์ของความตกลงฯ

เพื่อสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียน และสนับสนุนการดำเนินการตามแผนงาน
การจัดตั้งประชาคมอาเซียน โดยมีงบประมาณโครงการทั้งหมด ๔,๐๐๐,๐๐๐ ยูโร ประชาคมยุโรปให้
การสนับสนุนสูงสุดจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ ยูโร และอาเซียนไม่ต้องสนับสนุนทางการเงินต่อโครงการนี้

๓. กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ความตกลงฯ

โครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน จะส่งผลให้เกิดกิจกรรมเสริมสร้างขีดความสามารถและการสร้างความเข้มแข็งองค์กรของอาเซียน ดังนี้

(๑) การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเพื่อส่งเสริมอาเซียน และ/หรือสนับสนุนสำนักเลขาธิการอาเซียนและคณะทำงานรัฐสมาชิกอาเซียนดำเนินการรวมตัวในสาขาที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้า (๒) ปรับปรุงขีดความสามารถขององค์กรของอาเซียน (สำนักเลขาธิการอาเซียน คณะทำงานต่าง ๆ ของอาเซียน และสมาชิกรัฐอาเซียน) เพื่อสนับสนุนกระบวนการรวมตัว (๓) เสริมสร้างเครือข่าย อาเซียน-สหภาพยุโรป ในสาขาที่อาเซียนให้ความสำคัญ ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสหภาพยุโรปและอาเซียน

๔. ระยะเวลาของการดำเนินการตามความตกลงฯ

ประกอบด้วย ๒ ระยะ

๔.๑ การดำเนินการในเชิงปฏิบัติ เริ่มตั้งแต่ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับและมีผลใช้บังคับ ๖๐ เดือน

๔.๒ ระยะปิดการดำเนินโครงการ มีระยะเวลา ๒๔ เดือนนับตั้งแต่วันที่การดำเนินการในเชิงปฏิบัติสิ้นสุดลง

๕. ข้อคิดเห็น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วเห็นว่าความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินภายใต้โครงการกลไกการหารือระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียนจะมีส่วนอย่างสำคัญในการขยายความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประชาคมยุโรป และสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนในสาขาที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้า รวมทั้งจะมีส่วนช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของสถาบันหลักของอาเซียนในการทำหน้าที่สนับสนุนการรวมตัวของอาเซียน

ประเด็นร่างความตกลงนี้เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๙๐ หรือไม่นั้น โดยที่คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ระบุว่า “หนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๐ หมายถึงความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร” ซึ่งแม้ว่าร่างความตกลงฯ จะระบุให้อาเซียน (ซึ่งเป็นนิติบุคคลระหว่างประเทศ) เท่านั้นเป็นภาคี แต่โดยที่ความตกลงฯ กำหนดพันธกรณีให้ประเทศสมาชิกอาเซียนรวมทั้งประเทศไทยต้องปฏิบัติ ดังนั้น จึงถือได้ว่าเป็นการจัดทำสนธิสัญญาในนามประเทศไทยด้วย ร่างความตกลงฯ จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาลงนามตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

ประเด็นว่าร่างความตกลงนี้เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาด้วยหรือไม่นั้น เห็นว่าเนื่องจากร่างความตกลงฯ มีสาระเพื่อประชาคมยุโรปสนับสนุนด้านการเงินแก่การพัฒนาแผนงานการรวมตัวของอาเซียน เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ตลอดจนขยายและเสริมสร้างเครือข่ายระหว่างอาเซียนและประชาคมยุโรปในงานที่เป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนของอาเซียน ซึ่งนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพโดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างประชาคมยุโรปและอาเซียน ดังนั้น จึงไม่น่าจะมีผลเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือสังคมอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญตามมาตรา ๑๘๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

ประเด็นการจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็มให้เลขาธิการอาเซียนลงนามในร่าง ความตกลงนี้จะดำเนินการในลักษณะใดนั้น โดยที่ขณะนี้ประเทศสมาชิกอาเซียนโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายระดับสูง (High Level Legal Expert Group) อยู่ระหว่างการเจรจาเรื่อง อำนาจการทำสนธิสัญญาของอาเซียนตามอาณัติการเจรจาข้อ ๔๑ วรรค ๗ ของกฎบัตรอาเซียน ซึ่งยังไม่ปรากฏผล จึงเห็นควรใช้แนวทางปฏิบัติของอาเซียนที่ผ่านมา กล่าวคือ ประเทศสมาชิกอาเซียนอาจมอบหมายให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในร่างความตกลงฯ ในนามของอาเซียน กับประเทศที่สามได้ ทั้งนี้ในส่วนของไทยจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีโดยระบุให้ เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในร่างความตกลงฯ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงขอให้ กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ ลงนามในร่างความตกลงฯ ดังกล่าวต่อไป

๖. ข้อพิจารณา

กระทรวงการต่างประเทศเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

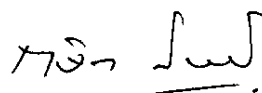
๖.๑ เห็นชอบร่างความตกลงให้ความช่วยเหลือด้านการเงินโครงการกลไกการ หรือระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียน

๖.๒ อนุมัติให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในร่างความตกลงให้ความช่วยเหลือ ด้านการเงินโครงการกลไกการหรือระดับภูมิภาคระหว่างสหภาพยุโรป-อาเซียนในนามของรัฐบาลไทย

๖.๓ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างความตกลงดังกล่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาข้อ ๖ ต่อไปด้วย
จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษิต ภิรมย์)

กรมอาเซียน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองอาเซียน ๓

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๔๔๖๗

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๓๐